

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex
Overheidsfinanciën van 29 maart 2019
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

De Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 (VCO) en het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 (BVCO) traden in werking op 1 januari 2020. Intussen hebben we een volledige begrotingscyclus van opmaak, aanpassing en uitvoering doorgemaakt. Voorliggend ontwerp van decreet bundelt praktische verbeter- en verduidelijkingsopportuniteiten die gedetecteerd werden bij de decreetevaluatie van de VCO. Hierbij is het geenszins het opzet om de fundamentelementen van VCO te slopen, maar geldt als betrachting om inconsistenties, onduidelijkheden en hiaten in het huidig juridisch kader weg te werken, de wetgeving eenduidiger te formuleren en aanpassingen te doen in functie van beslist beleid. Voorliggend ontwerp van decreet geeft ook uitvoering aan de conceptnota 'subsidies in goede banen' (VR 2021 1607 MED.0260/2TER).

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld en inhoudelijk structuurelement (ISE): beleidsveldoverschrijdend
Beleidsdoelstelling conform BBT FB BO 2022: Overkoepelende strategische doelstellingen 2.1
'Evaluatie van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën'

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

1. Het advies Wetgeving en Taal met kenmerk nr. 2022/52 werd verleend op 14 februari 2022.
2. De Inspectie van Financiën verleende haar advies op 14 februari 2022.

3. De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 14 februari 2022.
4. De Vlaamse Regering keurde het voorontwerp een eerste keer principieel goed op 18 februari 2022.
5. Het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) werd verstrekt op 7 maart 2022.
6. De Vlaamse Regering keurde het voorontwerp een tweede keer principieel goed op 11 maart 2022.
7. Het advies van de Raad van State werd verstrekt op 13 mei 2022.
 - a. De Raad van State, afdeling wetgeving, maakt de volgende opmerking:
 - i. Over artikel 17, 2°: “In de mate dat de decreetgever het Vlaams Parlement aldus opdraagt om in zijn reglement voormeld begrip te definiëren, hetgeen een aantasting van zijn autonomie inhoudt, kan deze bepaling geen doorgang vinden. Deze bepaling dient dan ook te worden herwerkt. Daarbij zou enkel de rapportageverplichting van de Vlaamse Regering kunnen worden behouden en zou de verplichting voor het Vlaams Parlement om in zijn reglement de definitie van het begrip “overheidsinvesteringen” te bepalen, moeten worden geschrapt. Enkel voor zover de omschrijving van het begrip overheidsinvesteringen juridisch bindende verplichtingen lastens derden zou inhouden, moet die regeling het voorwerp uitmaken van een decreet.” Gelet op de rapportageverplichtingen die worden opgelegd aan de Vlaamse Regering en bij uitbreiding de entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid, moeten die verplichtingen bij decreet worden verankerd. Voor wat de verplichte invulling van het begrip “overheidsinvesteringen” in het reglement van het Vlaams Parlement betreft, geeft de Raad van State aan dat de decreetgever niet bevoegd is om die opdracht aan het Vlaams Parlement te geven. Om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State wordt de betrokken zinsnede geschrapt, maar wordt in de betrokken memorie van toelichting verduidelijkt dat het de bedoeling is dat de invulling van het begrip gebeurt in het reglement van het Vlaams Parlement. Zo wordt het advies van de Raad van State verzoend met de desiderata van de werkgroep Leesbare Begroting.
 - ii. Over de artikelen 23 tot en met 25: “Aldus begrepen dat het geen nieuwe taak betreft, maar dat het gaat om ruimere mogelijkheden binnen een bestaande controletaak, rijst vanuit het oogpunt van de verenigbaarheid met artikel 180, laatste lid, van de Grondwet geen bezwaar.”.
 - iii. Over artikel 28: de Raad van State vraagt een herformulering zodat het duidelijker is dat een verantwoording niet vereist is. Tevens vraagt de Raad van State dat de vrijstelling wordt verduidelijkt bij gebrek aan definities van de begrippen “Vlaamse Overheid” en “intergewestelijke, intercommunautaire, nationale of internationale organisaties”. Ten slotte geeft zij aan dat het onduidelijk is op welk ogenblik er sprake is van “het aangaan van het lidmaatschap”. Het decreet en de memorie van toelichting werden overeenkomstig aangepast.
 - iv. Over artikel 29: de Raad van State stelt dat de ontworpen bepaling geenszins kan worden begrepen als een algemene machtiging aan de Vlaamse Regering om louter op basis van de ontworpen decretale regeling en de verplichte beleidsevaluatie decretaal verleende subsidies te staken, verder te zetten of bij te stellen en daarbij zonder meer voorbij te gaan aan de aan de decreetgever voorbehouden aangelegenheden en eventueel specifiek geldende vormvereisten of overlegverplichtingen. Bovendien stelt de Raad

van State dat de verhouding tussen de ontworpen regeling en de decreten die gelden als rechtsgrond voor de toekenning van subsidies moet worden verduidelijkt. Zoals reeds gesuggereerd werd aan de Raad van State wordt een bekrachtigingsformule hiertoe voorzien.

- v. Over artikel 30: de Raad van State vindt dat het onduidelijk is hoe de ontworpen regeling zich verhoudt tot andere decretale subsidiebepalingen en wat de vereiste aard is van de betrokken minimale bepalingen. Zo geeft de Raad van State mee dat voor het eerste lid van ontworpen 76/2 de aanwijzing ontbreekt van een aantal elementen die als reglementaire bepalingen zouden moeten zijn vastgelegd voorafgaand aan de individuele toekenningsbeslissing, zoals bijvoorbeeld punt 5° aangaande de subsidiabele en niet-subsidiabele kosten en punt 8° inzake de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend of kan worden verleend. Tevens is het volgens de Raad van State onvoldoende duidelijk aan wie de verplichting wordt opgelegd om het subsidiekader te bepalen. Voor de Raad van State kan aan een subsidieverstrekker niet de ruimte worden gelaten om louter op basis van de ontworpen decretale regeling zonder meer voorbij te gaan aan de aan de decreetgever voorbehouden aangelegenheden en eventueel specifiek geldende vormvereisten of overlegverplichtingen. Eenzelfde opmerking geldt voor wat de in het ontworpen artikel 76/2, derde lid, opgenomen machtiging aan de Vlaamse Regering betreft om de elementen vermeld in het eerste en tweede lid te verfijnen en aan te vullen. De betrokken bepalingen worden waar nodig verduidelijkt en de memorie van toelichting wordt aangevuld.
- b. De Raad van State vraagt verduidelijking in de memorie van toelichting voor volgende artikelen:
- i. Artikel 5, 3°: “Ingevolge artikel 34 treedt artikel 5 in werking vanaf de werkzaamheden voor de begroting voor het begrotingsjaar 2023, die werkzaamheden starten evenwel reeds in 2022. Door de beoordeling van de materialiteitsdrempel ten aanzien van de ‘onderwijsentiteiten’ uit artikel 5 voor de eerste keer in 2022 te doen, wordt bovendien aangesloten bij het beoordelingsmoment van de materialiteitsdrempel van de andere entiteiten (die ook in 2022 aan herbeoordeling toe zijn) zodat ook de praktische uitvoerbaarheid van de bepaling wordt gegarandeerd.”
 - ii. Artikel 30 (randnummer 8.2 van het advies): “Deze bepaling geldt ook voor de subsidiekaders waaruit automatische subsidies voortvloeien, hierop wordt enkel uitzondering gemaakt voor de algemene financiering van de lokale besturen (wat ook een automatische subsidie is).”
 - iii. Artikel 31 (randnummer 9.1 van het advies): “Bij dit artikel staat niet meteen het Rekenhof voor ogen, het gaat er vooral om het controlerecht naar aanleiding van een subsidie transparant te duiden en ook aan te geven dat daar alle mogelijk documenten kunnen voor worden opgevraagd, ook ter plaatse. Het follow the money principe wordt evenwel in dit decreet, op uitdrukkelijke vraag van het Rekenhof zelf, ook bevestigd ten aanzien van het Rekenhof. Via artikel 25 dat artikel 63 VCO wijzigt, wordt immers het recht dat het Rekenhof al had ten aanzien van subsidies uitgebreid naar andere situaties waar overheidsmiddelen worden aangewend (PPS-projecten, overheidsopdrachten).”
 - iv. Artikel 31 (randnummer 9.2 van het advies): In de mate dat de Raad van State vraagt om het ontworpen artikel 76/3 zo te interpreteren dat het geen afbreuk doet aan de verplichting om zich, in voorkomend geval, te houden aan het beroepsgeheim.
 - v. Artikel 33: Er moet in de memorie van toelichting worden verduidelijkt dat de retroactiviteit van toepassing is op het gehele artikel 33.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De VCO en het BVCO traden in werking op 1 januari 2020. Intussen hebben we een volledige begrotingscyclus van opmaak, aanpassing en uitvoering doorgemaakt. Voorliggend ontwerp van decreet bundelt praktische verbeter- en verduidelijkingsopportuniteiten die gedetecteerd werden bij de decreetevaluatie van de VCO. Hierbij is het geenszins het opzet om de fundamenten van VCO te slopen, maar geldt als betrachting om inconsistenties, onduidelijkheden en hiaten in het huidig juridisch kader weg te werken, de wetgeving eenduidiger te formuleren en aanpassingen te doen in functie van beslist beleid. Voorliggend ontwerp van decreet geeft ook uitvoering aan de conceptnota 'subsidies in goede banen' (VR 2021 1607 MED.0260/2TER).

Gezien de aard en het doel van de VCO bevat voorliggend ontwerp van wijzigingsdecreet voornamelijk bepalingen die bijdragen aan een overzichtelijk, samenhangend en transparant kader voor de overheidsfinanciën, budgettair en financieel beleid.

Een meer uitgebreide algemene toelichting is opgenomen in de memorie van toelichting bij het decreet.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Zie hiervoor de artikelsgewijze toelichting zoals uiteengezet in de memorie van toelichting (punt 'II. Toelichting bij de artikelen').

De memorie van toelichting werd aangepast ingevolge het advies van de Raad van State.

Voor het overige onderging de memorie van toelichting geen inhoudelijke wijzigingen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De wijzigingen die voorliggen bij de definitieve goedkeuring van dit ontwerp van decreet hebben geen budgettaire impact.

B. ESR-TOETS

De wijzigingen die voorliggen bij de definitieve goedkeuring van dit ontwerp van decreet hebben geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De wijzigingen die voorliggen bij de definitieve goedkeuring van dit ontwerp van decreet hebben geen bestuurlijke impact.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De wijzigingen die voorliggen bij de definitieve goedkeuring van dit ontwerp van decreet hebben geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering zal het ontwerp van decreet worden ingediend bij het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van tot wijziging van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed te gelasten over voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE